

Uudenmaan liiton kansainvälisen yhteistyön tilannekatsaus

Maakuntahallitus 30.01.2023 § 7
25/07.00.04.09.00/2023

Tiivistelmä

Kansainvälisillä yhteyksillä ja -yhteistyöllä on suuri merkitys maakunnan kilpailukyvyn edistämisessä. Kansainvälisen yhteistyön kautta toteutetaan sekä Uusimaa-ohjelmaa, Uudenmaan Älykkään erikoistumisen strategiaa, että liiton omaa strategiaa. Yhteistyötä tehdään erityisesti kansainvälisten verkostojen ja järjestöjen kautta, mutta myös kahdenvälisesti. Lisäksi Uusimaa on edelleen kiinnostava vierailukohde kansainvälisille vieraille. Liiton kansainvälinen yhteistyö perustuu lakiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021, 17 §). Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä kansainvälisen yhteistyön tilannekatsauksen tiedoksi.

Selostus

Kansainvälisillä yhteyksillä ja –yhteistyöllä on suuri merkitys maakunnan kilpailukyvyn edistämisessä. Kansainvälisen yhteistyön kautta toteutetaan sekä Uusimaa-ohjelmaa, Uudenmaan Älykkään erikoistumisen strategiaa, että liiton omaa strategiaa. Uudenmaan liitto on asettanut strategiseksi tavoitteekseen olla keskeisin toimija Uudenmaan kehittämisessä ja edunvalvonnassa. Edelleen Uudenmaan liitolla tulee olla merkittävä rooli Uudenmaan kansainvälisyyden lisääntymisessä. Vuoden 2023 yhdeksi toiminnan painopisteeksi liitto on asettanut kansainvälisen toiminnan painopisteiden määrittelyn ja tehtyjen valintojen syventämisen. Tätä silmälläpitäen on liitteenä olevaan esitykseen koottu Uudenmaan liiton tämänhetkinen kv-yhteistyö ja sen pääasiallinen sisältö ja toimintatavat.

Merkittävä muutos kv-yhteistyön käytännön työssä pandemian jälkeen on ollut fyysisten kokoontumisten ja vierailuiden mahdollistuminen uudelleen. Osa pienemmistä ja lyhyemmistä kv. tilaisuuksista on siirtynyt pysyvästi online- tai hybridimuotoon. Muiden tilaisuuksien osalta ollaan enimmäkseen palaamassa pandemiaa edeltäneisiin paikan päällä tapahtuviin kokoontumisiin.

Pandemiarajoitusten aikana pahiten ovat kärsineet kahdenväliset kv-suhteet sekä vakiintuneiden verkostojen ja järjestötoiminnan ulkopuoliset kontaktit. Kahdenvälisten suhteiden kehittämistä on syytä elvyttää tilanteen nyt sallissa. Kahdenväliset yhteistyösopimukset on solmittu Kiinan Zhejiangin alueen, Valencian maakunnan sekä Puolan Masovian ja Länsi-Pommerin alueiden kanssa. Harjun kuntaliiton kanssa solmittiin juuri uusi yhteisymmärryspöytäkirja (MoU).

Monenkeskisissä kv-suhteissa mm. Big Five (Uusimaa, Tukholma, Kööpenhamina, Hampuri, Amsterdam) ja Pohjoismaisten metropolialueiden välinen yhteistyö ovat kehitettäviä kohteita. Muitakin yhteistyökontakteja suurten eurooppalaisten kaupunkiseutujen ja innovaatiokeskittymien kanssa on syytä kartoittaa ja edistää. Ennen pandemiaa oli runsaasti vierasryhmiä Kiinasta, mutta siellä rajoitukset ovat jatkuneet vielä voimakkaina tähän asti. Sen sijaan muista maista tulevia vierailuryhmiä on alkanut tulla uudestaan viime vuoden puolelta

alkaen. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tehnyt mahdottomaksi yhteydenpidon ja kaikki kv-yhteistyö Venäjän kanssa on katkennut. Helsinki-Uusimaa on kiinnostava vierailukohde kansainvälisille vieraille erityisesti innovaatiotoiminnan, koulutuksen ja terveydenhoidon näkökulmasta.

Brysselissä toimivalla Helsinki EU Officella on merkittävä rooli niin Uudenmaan liiton kuin muiden 15 sopimuskumppanin EU-edunvalvonnassa. Uudenmaan liitto on Helsinki EU Officen isäntäorganisaatio ja päärahoittaja.

Uudella ohjelmakaudella liiton EU-rahoitusohjelmiin liittyvät vastuut ovat kasvaneet. Uusina vastuina ovat tulleet Interreg Central Baltic-, Interreg Baltic Sea Region- ja Urbact-ohjelmien kansallinen vastinrahoitus sekä Interreg Central Baltic-, Interreg Baltic Sea Region-, Urbact- ja Interact- ohjelmien valvontatehtävät. Lisäksi Uudenmaan liitto hoitaa tällä ohjelmakaudella kansallista Interreg Baltic Sea Region -ohjelman tiedostusta.

Uudenmaan liitto järjestää myös Uudenmaan kuntien kansainvälisten asioiden vastuuhenkilöiden kokouksia.

Kv-yhteistyötä tehdään liitossa maakuntajohtajan johdolla, mutta toiminnassa on mukana laaja joukko liiton työntekijöitä eri vastuualueilta ja yksiköistä.

Asiaa selostetaan tarkemmin maakuntahallituksen kokouksessa.

Asian tausta

Asiaa on käsitelty aiemmin maakuntahallituksen kokouksessa 17.12.2018.

Uudenmaan liiton kv-yhteistyö perustuu lakiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021, 17 §).

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi Uudenmaan liiton kv-yhteistyön tilannekatsauksen.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaisesti.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Ossi Savolainen
Asiantuntija Eero Venäläinen, Janne Tamminen